

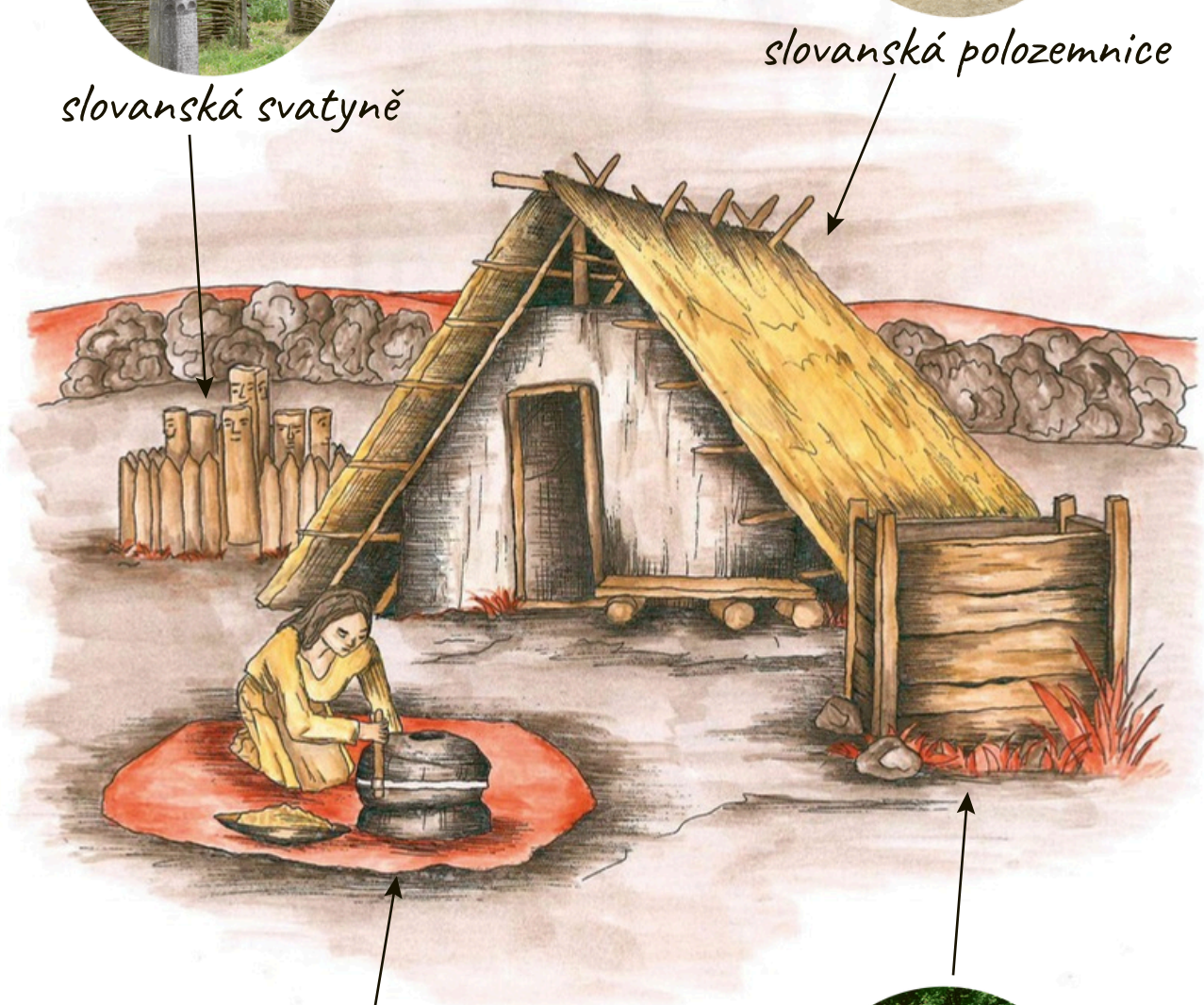
RANÝ STŘEDOVĚK

slovanská svatyně

slovanská polozemnice

rotační mlýn na obilí

roubená studna

Spolufinancováno
Evropskou unií

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Raný středověk (ve střední Evropě 6.–11. století) byl obdobím, kdy se po zániku Západořímské říše (476 n. l.) tvořila dnešní podoba Evropy. Zatímco v období antiky se hlavní dějinné události odehrávaly ve Středomoří, v raném středověku nabyla důležitosti oblast zaalpská. Typické bylo jednoduché zemědělské hospodářství. Hlavní skupinu obyvatel tvořili **svobodní rolníci**, žijící ve vesnicích. To ovlivnilo i rozvoj vzdělanosti a kultury, protože většina lidí vzdělání nepotřebovala.

Typickým domem byla u nás tzv. **zemnice** – jednoprostorový příbytek zahluobený pod povrch terénu, krytý **doškovou střechou**. Vytápění zajišťovala kamenná pec vystavěná v severozápadním rohu interiéru. O vnitřním vybavení mnoho nevíme, předpokládáme jen jednoduchý nábytek. Zemnice s ohledem na omezený prostor obvykle obývala rodina sestávající z rodičů a dětí. Tento typ domu se do našeho prostředí rozšířil ve 2. polovině 6. století a je charakteristický pro slovanskou Evropu.

V prvních stoletích raného středověku převládal žárový ritus, v 9. století se změnil v kostrový. Zemřelí byli ukládáni na záda s rukama nataženými podél těla. Změna ritu souvisela s **křesťanskými vlivy**.

Jaké město se u nás v raném středověku stalo centrem? Najdete na naší minci nějakou památku z období raného středověku?

Významnou raně středověkou lokalitou jsou Mikulčice, slovanské hradisko z dob Velké Moravy, kde se dochovaly základy několika kamenných kostelů (nejstarších na našem území), pohřebiště, pozůstatky dřevěných mostů, člunů dlabaných z jediného kmene (tzv. monoxylů) a mnoho železných a dřevěných předmětů.

Pamatujte si, že tehdejší šperkaři byli opravdovými mistry svého řemesla! Velkomoravský šperk proslavily záušnice a náušnice a také gombíky, které plnily funkci knoflíku, často i jen ozdobného.

V letech 624–659 se ve střední Evropě zformoval kmenový svaz Slovanů, tzv. Sámova říše. Svazová vojska dokonce v roce 631 porazila francké vojsko krále Dagoberta v památné bitvě u Wogastisburgu.

Prvním státním útvarem na našem území byla Velká Morava.

Přečtěte si knihy Eduarda Štorcha *V šeru dávných věků* a *Zastavený příval*.

1. Archeoskanzen Březno u Loun
2. Archeoskanzen Modrá u Velehradu
3. Slovanské hradiště Mikulčice
4. Historický park Bärnau-Tachov

